

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

3580 *Reial decret llei 7/2020, de 12 de març, pel qual s'adopten mesures urgents per respondre a l'impacte econòmic del virus de la COVID-19.*

I

Des que l'Organització Mundial de la Salut va declarar el passat 30 de gener que la situació en relació amb el coronavirus COVID-19 comportava una emergència de salut pública d'importància internacional, s'han anat adoptant una sèrie de mesures orientades a protegir la salut i la seguretat dels ciutadans, contenir la progressió de la malaltia i reforçar el sistema de salut pública.

En particular, la situació generada per l'evolució de la COVID-19 ha comportat la necessitat d'adoptar mesures de contenció extraordinàries per part de les autoritats de salut pública, dins l'actual escenari de contenció reforçada, coordinades en el marc del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut. Aquestes mesures, juntament amb les adoptades per altres països, tenen un impacte econòmic que es projecta en particular sobre determinades empreses i sectors de l'economia espanyola, així com sobre els ciutadans de les zones afectades.

El recent Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública, adopta una sèrie de mesures urgents, orientades a evitar la propagació de la malaltia, mantenir la protecció social dels treballadors per compte propi o d'altri i garantir el subministrament i la millor distribució de medicaments i productes sanitaris. Així, s'ha previst que els períodes d'aïllament o contagi de les persones treballadores com a conseqüència del virus de la COVID-19 tenen la consideració de situació assimilada a accident de treball als efectes de la prestació econòmica per incapacitat temporal del sistema de la Seguretat Social, i el subministrament ha d'estar centralitzat per part de l'Administració, de manera temporal, en els casos en què un medicament o producte sanitari estigui afectat per dificultats excepcionals de proveïment.

El Consell de Ministres de 10 de març ha acordat també la prohibició dels vols directes entre la República Italiana i els aeroports espanyols entre els dies 11 i 25 de març.

S'han adoptat també altres mesures com ara l'habilitació en els centres d'estada temporal d'immigrants (CETI) d'una sala en cas que sigui necessari procedir a l'aïllament d'alguna persona, les tasques de monitoratge de grups vulnerables a la COVID-19 i la recomanació de l'ús dels protocols que proposa Sanitat en els centres gestionats per altres institucions. En l'àmbit de les institucions penitenciàries, s'han pres mesures per tal de limitar els accessos durant 14 dies a les presons i als centres d'inserció social situats a Madrid, Vitòria i Labastida, atès que es tracta de «zones de transmissió significativa», i la suspensió o limitació de les comunicacions familiars.

A més, en algunes comunitats autònomes s'ha adoptat el tancament temporal de centres educatius i d'atenció a la gent gran, així com la suspensió de les activitats en espais tancats que reuneixin més de mil persones.

En l'àmbit de la Unió Europea, els caps d'Estat i de Govern van celebrar el 10 de març un Consell Europeu extraordinari amb la finalitat d'analitzar la situació en els estats membres i reiterar la necessitat d'un enfocament europeu comú, per tal de prendre les mesures necessàries i actuar amb rapidesa. En aquest sentit, el Consell Europeu va identificar quatre prioritats:

Primera, limitar la propagació del virus. Els estats membres van reiterar com a màxima prioritat assegurar la salut dels ciutadans, i basar les actuacions en les recomanacions científiques i de les autoritats sanitàries, amb mesures proporcionals. Segona, el

subministrament d'equip mèdic. Es va acordar encarregar a la Comissió l'anàlisi de les necessitats i la posada en marxa d'iniciatives per tal d'evitar situacions de desproveïment, en col·laboració amb la indústria i mitjançant contractacions públiques conjuntes. A més, la Comissió té la intenció d'adquirir equips de protecció personal a través del mecanisme de protecció civil, i prestar una atenció especial a màscares i respiradors. Tercera, la promoció de la recerca en particular pel que fa al desenvolupament d'una vacuna. I en quart lloc, fer front a les conseqüències socioeconòmiques. La Unió i els seus estats membres van subratllar la seva disposició a fer ús de tots els instruments necessaris. En particular, atenent l'impacte potencial en la liquiditat, donant suport a les pimes, als sectors específics afectats i als treballadors.

Per donar una resposta urgent a aquestes prioritats, la Comissió Europea està treballant en dos fronts, el sanitari i l'econòmic.

En l'àmbit sanitari, s'han anunciat actuacions com ara la coordinació de mesures mitjançant conferències telefòniques diàries amb els ministres de Sanitat i Interior, l'organització d'un equip d'epidemiòlegs i viròlegs de diferents estats membres per tal de proposar directrius en l'àmbit europeu, l'inventari dels equips de protecció i aparells respiratoris disponibles, així com de la seva capacitat de producció i distribució, el reforç de la iniciativa europea per finançar la recerca específica sobre el coronavirus i la mobilització de 140 milions d'euros de finançament públic i privat per a la recerca sobre vacunes, diagnòstic i tractament.

Per la seva banda, la Comissió Europea ha anunciat també altres mesures en l'àmbit econòmic. Així, s'està portant a terme una coordinació imprescindible entre els estats membres, la Comissió i el Banc Central Europeu. Es vol, així mateix, assegurar que les ajudes estatals puguin fluir a les empreses que les necessitin, i adaptar, si s'escau, la normativa d'ajudes d'estat, i s'ha d'aprofitar plenament la flexibilitat que hi ha en el Pacte d'estabilitat i creixement. Cal destacar, a més, que el 10 de març la Comissió Europea ha anunciat una «Iniciativa d'inversió de resposta al coronavirus» adreçada a donar suport als sistemes d'atenció de la salut, a les pimes, al mercat de treball, als sectors afectats especialment i a les altres àrees vulnerables, i ha de presentar les mesures que permetin utilitzar de manera ràpida i excepcional els fons estructurals en aquest sentit.

II

Aquest Reial decret llei té per objecte l'adopció de noves mesures per respondre a l'impacte econòmic negatiu que s'està produint en l'àmbit sanitari, en el sector turístic, i sobre les persones afectades per les mesures de contenció adoptades per les autoritats competents, així com prevenir un impacte econòmic negatiu més gran sobre les pimes i els autònoms. En concret, les mesures adoptades s'orienten a reforçar el sistema de salut pública, donar suport a les persones treballadores i famílies més vulnerables afectades per la situació excepcional i extraordinària, garantir la liquiditat de les empreses del sector turístic i donar suport al finançament de les petites i mitjanes empreses i autònoms. A més, aquest Reial decret llei estableix unes mesures per a la gestió eficient de les administracions públiques.

El capítol I adopta una sèrie de mesures de reforç en l'àmbit sanitari.

La infecció COVID-19 a Espanya està provocant una tensió sense precedents en el Sistema Nacional de Salut, tant pel que fa als serveis prestadors d'assistència sanitària com pels serveis de salut pública.

La protecció de la salut pública de la ciutadania espanyola, així com el tractament i la recuperació de les persones afectades per aquesta infecció depenen de la capacitat de resposta de les administracions sanitàries, és a dir del Ministeri de Sanitat i dels òrgans competents en matèria de salut de les comunitats autònomes.

L'alerta sanitària actual requereix una coordinació sense fissures entre les diferents administracions competents, tant en l'àmbit nacional com l'internacional, que lidera, amb reconeixement tant poblacional com professional, el Ministeri de Sanitat.

Així mateix, actualment s'estan activant i executant els plans de contingència sanitaris per part de les comunitats autònomes, però la situació actual requereix una reorganització accelerada i un reforç del Sistema Nacional de Seguretat Social, per tal de garantir, en tots els àmbits, la protecció de la salut a Espanya, no només individual sinó també col·lectiva. Tot això perquè l'enfocament s'ha de centrar a reforçar, amb garanties, el control i la vigilància epidemiològica, l'atenció en l'àmbit domiciliari dels pacients que ho permetin (no abordant només el tractament i seguiment de la malaltia COVID-19, sinó el seguiment necessari davant d'altres patologies per tal de garantir la protecció de la seva salut sense necessitat d'acudir als centres de salut ni als hospitals), i l'atenció hospitalària de les persones afectades que ho requereixin.

Aquesta situació excepcional requereix una resposta contundent, proporcionada, meditada i àgil per part del Govern d'Espanya i de les comunitats autònomes, que trameti un missatge inequívoc a la ciutadania i als professionals del Sistema Nacional de Salut mitjançant la dotació de recursos econòmics addicionals als que actualment tenen les administracions sanitàries autonòmiques per fer front a aquesta epidèmia.

Per tant, davant d'aquesta situació es doten, amb caràcter excepcional, els recursos pressupostaris amb càrrec al Fons de contingència per atendre les despeses ocasionades per les necessitats sanitàries que es presentin a les comunitats autònomes, i mitigar les conseqüències socials i econòmiques derivades d'aquesta pandèmia.

D'altra banda, el Govern va aprovar, en la seva reunió de Consell de Ministres de dia 11 de gener de 2019, el projecte de Llei de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2019, que va ser remès a les Corts Generals per tal de procedir a la seva tramitació parlamentària, i va ser rebutjat en el debat de totalitat en el Ple del Congrés dels Diputats de 13 de febrer de 2019.

El projecte de Llei constituïa el vehicle ordinari per instrumentar, entre altres múltiples mesures, l'actualització del finançament de les administracions territorials que correspon a les comunitats autònomes i les entitats locals en aplicació dels seus respectius sistemes de finançament per a l'exercici 2019.

Davant la situació de pròrroga pressupostària, va ser necessari procedir a l'aprovació del Reial decret llei 13/2019, d'11 d'octubre, pel qual es va regular l'actualització extraordinària dels lliuraments a compte per a l'any 2019 de les comunitats autònomes de règim comú i de les entitats locals, en situació de pròrroga pressupostària, i s'estableixen determinades regles relatives a la liquidació definitiva de la participació de les entitats locals en els tributs de l'Estat, corresponent a l'any 2017.

El Reial decret llei esmentat va tenir com a finalitat, entre d'altres, evitar efectes rellevants i irreversibles sobre les finances públiques dels diferents nivells de l'Administració.

En l'actualitat està en fase d'elaboració l'avantprojecte de la Llei de pressupostos generals de l'Estat, si bé aquest avantprojecte encara no està conclòs. No obstant això, el Govern ha aprovat recentment l'Acord pel qual s'adeqüen els objectius d'estabilitat pressupostària i de deute públic per al conjunt d'administracions públiques i de cadascun dels seus subsectors per a l'any 2020, i es fixa el límit de despesa no financera del pressupost de l'Estat per a l'any 2020, Acord que va ser ratificat pel Congrés el 27 de febrer de 2020 i pel Senat el 4 de març de 2020.

El Fons Monetari Internacional, en la Declaració final de la Missió de la Consulta de l'article IV de 2020, considera que, davant el brot de coronavirus, s'entén que el Govern hagi de dotar de recursos suficients el sector sanitari, a més de destinar un suport específic als més afectats, i que aquestes mesures temporals de caràcter extraordinari s'hagin d'intensificar segons que sigui necessari per tal de prevenir i contenir el virus i mitigar l'impacte econòmic.

Tenint en compte el fet que les competències en matèria sanitària corresponen a les comunitats autònomes d'acord amb l'esquema que estableix l'article 148 de la Constitució, el qual estableix que les comunitats autònomes poden assumir competències en matèria de sanitat i higiene, competències que han estat assumides en els estatuts d'autonomia corresponents, es fa necessari reforçar el seu finançament en aquesta conjuntura crítica.

D'acord amb les últimes dades disponibles de l'any 2018 de la classificació funcional de les administracions públiques regionals, la despesa en salut representa més del 36% del total de llocs de treball no financers del subsector de comunitats autònomes. Aquest percentatge s'eleva a més del 38% en relació amb els pressupostos autonòmics aprovats per a l'exercici 2019, així com respecte a les dades disponibles dels pressupostos de l'exercici 2020. D'aquesta manera, s'evidencia que, en el conjunt de competències autonòmiques, les despeses sanitàries representen indubtablement la política de despesa principal, i és, alhora, la que assumeix més pes específic en el conjunt de serveis públics fonamentals sobre els quals es garanteix un nivell mínim en el conjunt del territori espanyol.

Les actuals circumstàncies, en relació amb les despeses sanitàries que cal assumir per les comunitats autònomes per tal de prestar l'atenció sanitària i controlar la propagació derivada de la COVID-19, s'uneixen a una pressió, ja de per si alta, de la despesa sanitària, que amb caràcter estructural afecta aquest àmbit, i que cal atendre per procurar per part del conjunt d'administracions públiques el millor servei públic possible als ciutadans, amb les garanties d'accés i equitat necessàries a aquests serveis sanitaris i a les innovacions farmacèutiques i terapèutiques disponibles. Tot això fa necessari arbitrar les mesures financeres oportunes que permetin assegurar l'atenció adequada de les necessitats sanitàries de la població i dels corresponents serveis de salut.

Si no s'aprova el present Reial decret llei, les comunitats autònomes es podrien veure abocades a una difícil situació financera, cosa que els dificultaria i podria posar en risc el desenvolupament adequat de les tasques sanitàries que els corresponen davant la situació de pandèmia declarada, i s'ha de dotar el sector sanitari de recursos suficients.

Amb la finalitat d'evitar aquests perjudicis a l'interès general, aquest capítol adopta les mesures d'ajust imprescindibles per actualitzar els lliuraments a compte de les administracions territorials. Aquesta actualització no altera el règim financer actual de les comunitats autònomes i no es pot considerar una modificació o alteració d'aquest, ans al contrari, ja que es basa en l'aplicació dels articles 12 a 20 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre.

L'article 2 regula l'actualització de lliuraments a compte de les comunitats autònomes; l'article 3 estableix que per a la determinació de l'actualització de l'import dels lliuraments a compte, la previsió d'ingressos tributaris previs a la cessió a les administracions territorials és la disponible en el moment de publicació d'aquest Reial decret llei per a l'elaboració de l'avantprojecte de pressupostos generals de l'Estat per a 2020, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 22/2009 esmentada anteriorment; l'article 4 s'ocupa dels paràmetres, les variables o les dades de referència necessaris restants per a l'aplicació del que preveuen els esmentats articles 12 a 20 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre; l'article 5 regula com s'han de portar a terme els lliuraments que, en aplicació del sistema de finançament autonòmic, s'efectuïn per l'Administració General de l'Estat a favor de les comunitats autònomes en els mesos posteriors al de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei; l'article 6 regula els suplementos de crèdits necessaris per finançar aquests lliuraments a compte.

D'altra banda, aquest capítol també procedeix a la modificació de l'article 94.3 del text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol, a fi d'incorporar la possibilitat que el Govern pugui regular el mecanisme de fixació dels preus d'altres productes necessaris per a la protecció de la salut poblacional i de preveure que, quan hi hagi una situació sanitària excepcional, amb la finalitat de protegir la salut pública, la Comissió Interministerial de Preus dels Medicaments pugui fixar l'import màxim de venda al públic dels medicaments i altres productes.

Amb això es tracta de possibilitar una intervenció temporal en el preu dels productes sanitaris no subjectes a prescripció mèdica, així com d'un altre tipus de productes necessaris per a la protecció de la salut poblacional, de venda al públic. Tot això amb la finalitat de garantir-ne l'accés adequat a la ciutadania, i lluitar enfront de l'expansió de la COVID-19 al nostre país.

El capítol II, per la seva banda, introdueix les mesures de suport a la família.

En primer lloc, s'assegura el dret bàsic d'alimentació de nens i nenes en situació de vulnerabilitat que estan afectats pel tancament de centres educatius decretat en diferents zones del país com a mesura per frenar l'expansió de la COVID-19. La mesura té com a objectiu prevenir situacions de carència com a conseqüència de la falta d'accés als serveis de menjador dels centres educatius dels quals alguns d'aquests nens i nenes gaudeixen gràcies a les beques de menjador. L'atenció dels menors en condicions de vulnerabilitat és una de les prioritats estratègiques del Govern i en les actuals circumstàncies són un col·lectiu protegit especialment.

El Reial decret llei estableix les mesures (ajudes econòmiques o prestacions directes de serveis de distribució d'aliments) gestionades pels serveis socials d'atenció primària en coordinació amb els centres escolars i les conselleries d'educació i de serveis socials respectives de les comunitats autònomes, Ceuta i Melilla; i aprova la concessió de suplementos de crèdit en el pressupost del Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030 per un import total de 25.000.000 euros per finançar les transferències corresponents a les comunitats autònomes, Ceuta i Melilla, per tal de procedir a la posada en marxa de les mesures.

En segon lloc, en l'àmbit de l'educació obligatòria, cal tenir en compte que la interrupció de les activitats lectives presencials en els centres educatius, que es pot adoptar com a mesura de contenció sanitària, obliga a la modificació del calendari escolar que estableix cada administració educativa, en el marc de la norma bàsica que fixa la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, amb la finalitat que les administracions esmentades puguin ordenar d'una manera flexible el desenvolupament del curs escolar, amb la combinació d'activitats no presencials que siguin adequades.

En tercer lloc, en coherència amb el que estableix per als treballadors enquadrats en el règim general de Seguretat Social el Reial decret llei 6/2020, de 10 de març, pel qual s'adopten determinades mesures urgents en l'àmbit econòmic i per a la protecció de la salut pública, i amb la finalitat d'evitar la propagació de la malaltia i mantenir la protecció social de la ciutadania, estableix també per al personal enquadrat en el règim del mutualisme administratiu que els períodes d'aïllament o contagi com a conseqüència de la COVID-19 tenen la consideració de situació assimilada a accident de treball als efectes de la prestació econòmica per incapacitat temporal del corresponent règim especial de Seguretat Social.

El capítol III articula mesures de suport al sector del turisme.

En primer lloc, aquest Reial decret llei articula una línia de finançament a determinades empreses i autònoms que es consideren especialment afectats per la COVID-19. Aquesta línia de finançament va ser creada per l'article 4 del Reial decret llei 12/2019, d'11 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els efectes de l'obertura de procediments d'insolvència del grup empresarial Thomas Cook, i els seus instruments de desplegament, que va establir una línia de finançament de 200 milions d'euros, gestionada per l'Institut de Crèdit Oficial i amb una garantia parcial del 50% del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme, per a les empreses i els treballadors autònoms del sector turístic i d'activitats connexes amb el grup esmentat.

S'ha constatat en l'actual crisi que un dels principals sectors econòmics afectats és el sector turístic, i això per les restriccions a la lliure circulació de persones que s'estan prenent i la demanda més baixa de serveis turístics per la incertesa i l'efecte precaució. Tot això està tenint un impacte econòmic important en les línies aèries, en el sector turístic i en el comerç detallista. Un exemple d'això és que el passat dia 6 de març l'Organització Mundial del Turisme (OMT) va revisar les seves perspectives d'arribades de turistes internacionals per a 2020, i les va situar en un -1% a -3%, fet que significa una pèrdua estimada d'entre 30.000 i 50.000 milions de dòlars (EUA) en ingressos procedents del turisme internacional. Abans del brot de la COVID-19, l'OMT havia previst un creixement positiu d'entre el 3% i el 4% per a aquest any.

En conseqüència, la irrupció de la COVID-19 està afectant severament i de forma generalitzada el sector turístic, que constitueix un dels sectors clau (12,3% del producte interior brut) d'una potència turística com és Espanya, els operadors econòmics de la qual necessiten, amb caràcter urgent, mesures de suport financer per poder compensar, en la mesura del que sigui possible, els descensos dels seus ingressos ordinaris, i dotar-se de liquiditat per fer front a les seves obligacions.

Conseqüentment, amb caràcter d'extraordinària i urgent necessitat, es reforça i s'estén la línia de finançament referida prevista inicialment per als afectats per la insolvència del grup empresarial Thomas Cook als afectats per la crisi desencadenada per la COVID-19, per la qual cosa aquesta línia de finançament s'estén a totes les empreses i treballadors autònoms establerts a Espanya i enquadrats en els sectors econòmics que defineix la disposició addicional primera i que són els que, de moment, estan especialment afectats per aquesta. Així mateix, la línia de finançament es dota amb 200 milions d'euros addicionals als 200 milions d'euros previstos inicialment.

Com els termes i les condicions d'aquesta línia de finançament ampliada són idèntics als que ja establien l'article 4 del Reial decret llei 12/2019, d'11 d'octubre, i els seus instruments de desplegament, la seva aplicació és automàtica a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, sense necessitat de cap desplegament normatiu o convencional, o cap acte jurídic d'aplicació, que demorarien en excés l'aplicació necessària de la mesura, i s'instrueix l'ICO perquè amb caràcter immediat faci les gestions oportunes amb les entitats financeres perquè la línia de finançament ampliada estigui operativa en el termini màxim de deu dies des de l'entrada en vigor.

En segon lloc, la situació excepcional provocada per la COVID-19 pot tenir una especial incidència en l'ocupació dels treballadors fixos discontinus que treballen en el sector turístic i en tots els sectors que hi estan vinculats a totes les comunitats autònomes. Per això, en el present Reial decret llei, com a mesura extraordinària, s'anticipa i s'amplia als mesos de febrer a juny de 2020 l'aplicació d'aquesta bonificació respecte dels treballadors que es poden veure més afectats per la situació excepcional esmentada a totes les comunitats autònomes.

El capítol IV recull les mesures de suport financer transitori.

Així, es persegueix mitigar el possible impacte que l'escenari de contenció reforçada pot tenir en els sectors més vulnerables de l'economia, això és, pimes i autònoms.

Amb aquesta finalitat, per evitar les possibles tensions en tresoreria que poden experimentar aquests col·lectius, es proposa una flexibilització en matèria d'ajornaments, i es concedeix durant sis mesos a pimes i autònoms aquesta facilitat de pagament d'impostos, amb la sol·licitud prèvia, en uns termes equivalents a una carència de tres mesos.

D'altra banda, la Secretaria General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha establert com a objectiu fonamental de la política industrial contribuir a l'augment del pes del sector industrial en l'economia espanyola, que es va situar en el 14,2% del producte interior brut l'any 2019. Per estimular el desenvolupament industrial es va aprovar un marc normatiu per al finançament de projectes d'inversió per a la millora de la competitivitat industrial, la sostenibilitat, la transformació digital o que contribueixin a la reindustrialització. Aquest estímul adopta la forma de suport financer a projectes industrials en diferents programes regulats mitjançant les seves ordres de bases respectives, a través de la concessió de préstecs a llarg termini.

La irrupció de la COVID-19 està afectant la cadena de valor d'amplis sectors industrials, especialment internacionalitzats, i està incrementant el cost de la producció a causa d'un cost logístic més gran d'importació de peces i subministraments. Per això es proporciona als operadors econòmics unes mesures de suport financer per poder compensar, en la mesura en què sigui possible, els descensos dels seus ingressos ordinaris i dotar-los de liquiditat per fer front a les seves obligacions.

En aquest sentit, es considera essencial que les empreses que hagin rebut suport financer a la inversió industrial a través de préstecs de la Secretaria General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa puguin sol·licitar l'ajornament de reemborsament.

El capítol V, per la seva part, adopta una sèrie de mesures per a la gestió eficient de les administracions públiques.

L'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, estableix la tramitació d'emergència com a mecanisme per actuar de manera immediata a causa d'esdeveniments catastròfics, de situacions que suposin un perill greu o de necessitats que afectin la defensa nacional. Aquest règim excepcional en la contractació pública encaixa a la perfecció en la situació actual per fer front a la COVID-19.

Així, pel que fa a aquest Reial decret llei, aquest capítol determina la tramitació d'emergència per a la contractació de tot tipus de béns o serveis que necessiti l'Administració General de l'Estat per a l'execució de qualssevol mesures per fer front a la COVID-19.

D'altra banda, atès el context pressupostari actual de pròrroga dels pressupostos generals de l'Estat, s'arbitren els mecanismes excepcionals que permetin la transferència de recursos entre seccions pressupostàries amb la finalitat de poder atendre totes les necessitats que es presentin, i preservar l'estabilitat pressupostària.

Finalment, també en el context de la situació creada com a conseqüència de la propagació del coronavirus COVID-19, la disposició final primera modifica la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, a fi d'establir la possibilitat que el president del Govern, en situacions excepcionals i quan la naturalesa de la crisi ho exigeixi, decideixi motivadament que el Consell de Ministres, les comissions delegades del Govern i la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris puguin celebrar sessions, adoptar acords i aprovar actes a distància per mitjans electrònics, amb les garanties degudes.

Aquesta previsió afecta, exclusivament, un aspecte parcial i concret del règim de funcionament del Govern com a òrgan col·legiat de direcció política, i no elements estructurals, essencials o generals de la seva organització i funcionament (STC 60/1986, de 20 de maig, FJ 4).

D'altra banda, els termes de la modificació esmentada són respectuosos amb el principi subjacent a l'article 97 de la Constitució, segons el qual la reunió presencial del Govern ha de ser la regla general, atès que, en línia amb el que assenyala la recent STC 45/2019, de 27 de març, (FJ 6 B), la celebració de sessions i l'adopció d'acords a distància s'ha de reservar per a casos justificats, excepcionals i amb les garanties oportunes.

III

L'adopció de mesures de caràcter econòmic mitjançant un Reial decret llei ha estat avalada pel Tribunal Constitucional sempre que concorri una motivació explícita i raonada de la necessitat –s'entén per tal que la conjuntura econòmica exigeix una resposta ràpida– i la urgència –s'assumeix com a tal que la dilació en el temps de l'adopció de la mesura de què es tracti mitjançant una tramitació pel curs normatiu ordinari podria generar algun perjudici.

El Reial decret llei constitueix un instrument constitucionalment lícit, sempre que el fi que justifica la legislació d'urgència sigui, tal com reiteradament ha exigít el nostre Tribunal Constitucional (sentències 6/1983, de 4 de febrer, F 5; 11/2002, de 17 de gener, F 4; 137/2003, de 3 de juliol, F 3, i 189/2005, de 7 juliol, F 3), subvenir a una situació concreta, dins dels objectius governamentals, que per raons difícils de preveure requereix una acció normativa immediata en un termini més breu que el que requereixen la via normal o el procediment d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, sobretot quan la determinació del procediment no depèn del Govern.

La situació generada per la declaració d'emergència de salut pública d'importància internacional genera la concurrència de motius de salut pública que justifiquen l'extraordinària i urgent necessitat d'adoptar mesures. En l'actual escenari de contenció i prevenció de la COVID-19 és urgent i necessari tallar l'epidèmia i evitar la seva propagació per protegir la salut pública.

Així mateix, l'extraordinària i urgent necessitat d'aprovar aquest Reial decret llei s'inscriu en el judici polític o d'oportunitat que correspon al Govern (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 142/2014, d'11 de setembre, FJ 3) i aquesta decisió, sens dubte, implica una ordenació de prioritats polítiques d'actuació (STC, de 30 de gener de 2019, Recurs d'inconstitucionalitat núm. 2208-2019), centrades en el compliment de la seguretat jurídica i la salut pública. Els motius d'oportunitat que s'acaben d'exposar demostren que, en cap cas, aquest Reial decret llei no constitueix un supòsit d'ús abusiu o arbitrari d'aquest instrument constitucional (STC 61/2018, de 7 de juny, FJ 4; 100/2012, de 8 de maig, FJ 8; 237/2012, de 13 de desembre, FJ 4; 39/2013, de 14 de febrer, FJ 5). Al contrari, totes les raons exposades justifiquen àmpliament i raonadament l'adopció d'aquesta norma (STC 29/1982, de 31 de maig, FJ 3; 111/1983, de 2 de desembre, FJ 5; 182/1997, de 20 d'octubre, FJ 3).

Cal assenyalar també que aquest Reial decret llei no afecta l'ordenament de les institucions bàsiques de l'Estat, els drets, els deures i les llibertats dels ciutadans que regula el títol I de la Constitució, el règim de les comunitats autònomes ni el dret electoral general.

Aquest Reial decret llei respon als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, i eficiència, tal com exigeix la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. A aquests efectes, es posa de manifest el compliment dels principis de necessitat i eficàcia atès l'interès general en què es fonamenten les mesures que s'estableixen, i el reial decret llei és l'instrument més adequat per garantir-ne la consecució. La norma és concorde amb el principi de proporcionalitat perquè conté la regulació imprescindible per a la consecució dels objectius prèviament esmentats. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica, i és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic. Quant al principi de transparència, la norma està exempta dels tràmits de consulta pública, audiència i informació pública que no són aplicables a la tramitació i aprovació de decrets llei. Finalment, en relació amb el principi d'eficiència, aquest Reial decret llei no imposa cap càrrega administrativa addicional a les que ja hi havia amb anterioritat.

En virtut d'això, fent ús de l'autorització que conté l'article 86 de la Constitució espanyola, a proposta de la vicepresidenta tercera del Govern i ministra d'Afers Econòmics i Transformació Digital, i dels ministres d'Hisenda, d'Educació i Formació Professional, de Treball i Economia Social, d'Indústria, Comerç i Turisme, de Sanitat, i de Drets Socials i Agenda 2030, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 12 de març de 2020,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Mesures de reforç en l'àmbit sanitari

Article 1. *Concessió d'un crèdit extraordinari en el Ministeri de Sanitat per atendre despeses extraordinàries del Sistema Nacional de Salut.*

S'autoritza l'aplicació del Fons de contingència i la concessió d'un crèdit extraordinari per un import total de 1.000 milions d'euros en el Ministeri de Sanitat, aplicació pressupostària 26.09.313A.228 «Despeses originades en el Sistema Nacional de Salut derivades de l'emergència de salut pública en relació amb la COVID-19 a Espanya», per contribuir al finançament d'aquestes despeses extraordinàries.

El finançament del crèdit extraordinari s'ha de dur a terme de conformitat amb el que estableix l'article 50 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

Aquest crèdit té el caràcter d'ampliable i no li són aplicables les limitacions que contenen els articles 52.1c) i 54.4 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

Així mateix, li és aplicable el que disposa l'article 59 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

Article 2. *Actualització de lliuraments a compte de les comunitats autònomes.*

Durant l'exercici 2020, l'import dels lliuraments a compte dels recursos subjectes a liquidació del sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú que regula la Llei 22/2009, de 18 de desembre, per la qual es regula el sistema de finançament de les comunitats autònomes de règim comú i ciutats amb estatut d'autonomia i es modifiquen determinades normes tributàries, s'ha d'actualitzar en situació de pròrroga pressupostària, de conformitat amb les regles que estableixen els articles següents d'aquest capítol.

Article 3. *Ingressos tributaris previs a la cessió.*

Per a la determinació de l'actualització de l'import dels lliuraments a compte, als efectes de l'aplicació del que disposen els articles 12 a 20 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, les previsions d'ingressos tributaris previs a la cessió a les administracions territorials, per les figures i els conceptes tributaris referits en els articles esmentats, són les disponibles en el moment de publicació d'aquest Reial decret llei per a l'elaboració de l'avantprojecte de pressupostos generals de l'Estat per a 2020, de conformitat amb el que disposa l'article 11.2 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, i que s'esmenten a continuació:

Conceptes	Import – Milions d'euros
Impost sobre la renda de les persones físiques.	91.340
Impost sobre el valor afegit.	74.991
Impostos especials.	22.184
Alcohol i begudes derivades.	815
Cervesa.	344
Productes intermedis.	22
Hidrocarburs.	12.988
Labors de tabac.	6.530
Electricitat.	1.406

Article 4. *Altres paràmetres, variables o dades de referència.*

El valor dels paràmetres, les variables o les dades de referència restants necessaris per a l'aplicació del que preveuen els articles esmentats 12 a 20 de la Llei 22/2009, de 18 de desembre, en els termes que s'hi preveuen, s'efectua amb referència a la seva situació de publicació, disponibilitat o període de liquidació, segons correspongui, disponibles en el moment de publicació d'aquest Reial decret llei.

Article 5. Lliuraments.

El que disposen els articles 3 i 4 s'aplica als lliuraments que, en aplicació del sistema de finançament autonòmic, es duguin a terme per l'Administració General de l'Estat a favor de les comunitats autònomes els mesos posteriors al de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Sense perjudici del que disposa el paràgraf anterior, l'import adicional que resulti d'aquesta actualització respecte a l'import dels lliuraments a compte que actualment perceben les comunitats autònomes en situació de pròrroga pressupostària s'ha de lliurar en els dos mesos posteriors a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei.

Article 6. Suplements de crèdit per a l'actualització extraordinària dels lliuraments a compte de les comunitats autònomes.

Per finançar l'actualització de l'import dels lliuraments a compte dels recursos subjectes a liquidació del sistema de finançament de les comunitats autònomes es concedeixen suplements de crèdit en el concepte 451 «Fons de suficiència global» del Programa 941M «Transferències a comunitats autònomes per participació en els ingressos de l'Estat» en els serveis següents de la secció 36 «Sistemes de finançament d'ens territorials» pels imports que s'indiquen:

Aplicació pressupostària	Denominació	Import (milers d'euros)
36.03.941M.451	Fons de suficiència global: Galícia	15.442,32
36.05.941M.451	Fons de suficiència global: Principat d'Astúries	3.629,35
36.06.941M.451	Fons de suficiència global: Cantàbria	25.752,98
36.07.941M.451	Fons de suficiència global: La Rioja	10.536,20
36.10.941M.451	Fons de suficiència global: Aragó	6.485,68
36.14.941M.451	Fons de suficiència global: Extremadura	18.912,68
36.17.941M.451	Fons de suficiència global: Castella i Lleó	6.587,27
36.18.941M.451	Fons de suficiència global: Melilla	1.719,64
36.19.941M.451	Fons de suficiència global: Ceuta	2.147,60

Així mateix, per finançar l'actualització dels lliuraments a compte de l'aportació de l'Estat al Fons de garantia es concedeix un suplement de crèdit per import de 557.406,00 milers d'euros en el concepte 453 «Aportació de l'Estat al Fons de garantia», del Programa 941M «Transferències a comunitats autònomes per participació en els ingressos de l'Estat», del servei 20 «Secretaria General de Finançament Autonòmic i Local. Diverses CA», de la secció 36 «Sistemes de finançament d'ens territorials».

Article 7. Modificació del text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol.

Es modifica l'article 94.3 del text refós de la Llei de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2015, de 24 de juliol, que queda redactat de la manera següent:

«3. El Govern pot regular el mecanisme de fixació dels preus dels medicaments i productes sanitaris no subjectes a prescripció mèdica, així com d'altres productes necessaris per a la protecció de la salut poblacional que es dispensin en territori espanyol, seguint un règim general objectiu i transparent.

Quan hi hagi una situació sanitària excepcional, amb la finalitat de protegir la salut pública, la Comissió Interministerial de Preus dels Medicaments pot fixar l'import màxim de venda al públic dels medicaments i productes a què es refereix el paràgraf anterior pel temps que duri la situació excepcional esmentada.»

CAPÍTOL II

Mesures de suport a les famílies

Article 8. *Dret bàsic d'alimentació de nens i nenes en situació de vulnerabilitat que estan afectats pel tancament de centres educatius.*

1. Les famílies dels nens i les nenes beneficiàries d'una beca o ajuda de menjador durant el curs escolar que estiguin afectats pel tancament de centres educatius tenen dret a ajudes econòmiques o a la prestació directa de distribució d'aliments.

2. La gestió d'aquestes mesures es porta a terme per part dels serveis socials d'atenció primària en coordinació amb els centres escolars i les conselleries d'educació i de serveis socials respectives de les comunitats autònomes, Ceuta i Melilla.

3. Són beneficiàries les famílies amb alumnat d'educació infantil, educació primària i educació secundària obligatòria a les quals les comunitats autònomes, Ceuta i Melilla o els serveis socials municipals han concedit beques o ajudes per al menjador escolar durant aquest curs acadèmic.

4. Aquestes mesures es prolonguen mentre romanguin clausurats els centres educatius, sense perjudici de la seva revisió en funció de la durada d'aquesta circumstància.

Article 9. *Concessió d'un suplement de crèdit en el pressupost del Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030 per finançar els programes de serveis socials de les comunitats autònomes.*

1. Per procedir al pagament de les ajudes a què es refereix aquest Reial decret llei, s'autoritza l'aplicació del Fons de contingència i la concessió d'un suplement de crèdit en el Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030, per import de 25.000.000 euros, en l'aplicació pressupostària 26.16.231F.453.07 «Protecció a la família i atenció a la pobresa infantil. Prestacions bàsiques de serveis socials».

El finançament d'aquest suplement de crèdit es fa de conformitat amb l'article 50 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.

2. Amb càrrec al suplement de crèdit s'han de fer les transferències corresponents a les comunitats autònomes, Ceuta i Melilla per procedir a la concessió de l'ajuda que regula l'article anterior.

3. La distribució territorial dels crèdits destinats a les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla per a la concessió de les ajudes a què es refereix aquest Reial decret llei s'ha de dur a terme d'acord amb els mateixos criteris utilitzats per a la distribució econòmica del crèdit del subprograma A2 «Programa específic per garantir el dret bàsic d'alimentació, oci i cultura dels menors durant les vacances escolars i la conciliació de la vida familiar i laboral» del «Programa de protecció a la família i atenció a la pobresa infantil», que estableix l'Acord del Consell de Ministres de 5 de juliol de 2019, pel qual es formalitzen els criteris de distribució i la distribució resultant dels crèdits acordats pel Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, que es destinen al finançament dels plans o programes socials, per a l'exercici 2019, publicat mitjançant l'Ordre SCB/777/2019, de 15 de juliol.

Article 10. *Calendari escolar en l'ensenyament obligatori.*

El curs 2019-2020 les administracions educatives poden adaptar el límit mínim de dies lectius al qual es refereix la disposició addicional cinquena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, a les necessitats que es deriven de les mesures de contenció

sanitària que s'adoptin i comportin la interrupció d'activitats lectives presencials, quan s'hagin substituït aquestes activitats per altres modalitats de suport educatiu a l'alumnat.

Article 11. *Consideració excepcional com a situació assimilada a accident de treball dels períodes d'aïllament o contagi del personal enquadrat en els règims especials dels funcionaris públics com a conseqüència del virus de la COVID-19.*

1. Per tal de protegir la salut pública es consideren, amb caràcter excepcional, com a situació assimilada a accident de treball, exclusivament pel que fa al subsidi d'incapacitat temporal que reconeix el mutualisme administratiu, els períodes d'aïllament o contagi provocats per la COVID-19.

2. En tots dos casos la durada d'aquesta prestació excepcional ve determinada pel comunicat de baixa per aïllament i l'alta corresponent.

3. Pot causar dret a aquesta prestació el mutualista que estigui en situació d'alta en el règim especial de Seguretat Social corresponent en la data del fet causant.

4. La data del fet causant és la data en què s'acordi l'aïllament o la malaltia del mutualista, sense perjudici que el comunicat de baixa s'expedeixi amb posterioritat a aquesta data.

CAPÍTOL III

Mesures de suport al sector del turisme

Article 12. *Ampliació de la línia de finançament Thomas Cook per atendre el conjunt d'empreses establertes a Espanya incloses en sectors econòmics determinats.*

1. La línia de finançament que preveu l'article 4 del Reial decret llei 12/2019, d'11 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els efectes de l'obertura de procediments d'insolvència del grup empresarial Thomas Cook, s'amplia a totes les empreses i els treballadors autònoms amb domicili social a Espanya que estiguin inclosos en els sectors econòmics que defineix la disposició adicional primera d'aquest Reial decret llei, i compta amb 200 milions d'euros addicionals als que va preveure inicialment l'esmentat article 4 del Reial decret llei 12/2019, d'11 d'octubre.

La partida pressupostària del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme de garantia del 50% dels crèdits que es disposen de la línia ICO, s'amplia dels 100 milions d'euros inicials fins als 200 milions d'euros, per tal de donar cobertura a la línia de finançament ampliada de fins a 400 milions d'euros, i els imports pressupostaris corresponents a cada any s'ajusten a aquests nous límits.

Per ampliar la partida pressupostària de garantia del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme s'autoritzen nous límits de compromisos de despesa que modifiquen els aprovats per Acord del Consell de Ministres de data 20 de desembre de 2019 pels imports que s'indiquen:

Any	Compromís màxim per adquirir - Euros	
	20.04.432A.441	20.04.432A.359
2019	0,00	20.000,00
2020	0,00	20.000,00
2021	0,00	40.000,00
2022	5.000.000,00	1.040.000,00
2023	10.000.000,00	100.000,00
2024	30.000.000,00	80.000,00

Any	Compromís màxim per adquirir – Euros	
	20.04.432A.441	20.04.432A.359
2025	60.000.000,00	40.000,00
2026	60.000.000,00	20.000,00
2027	35.000.000,00	20.000,00
Total	200.000.000,00	1.380.000,00

2. Cal aplicar a aquesta línia de finançament i a la corresponent garantia ampliada, de manera automàtica i a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, els mateixos termes i condicions que els aprovats per a la línia de finançament que preveu l'article 4 del Reial decret llei 12/2019, d'11 d'octubre, tant els que es preveuen a l'article 4 esmentat com els que es preveuen en el conjunt d'instruments que el despleguen i que han servit per a la posada en marxa de la línia de finançament referida, sense que sigui necessari cap desplegament normatiu, convencional, o acte jurídic d'aplicació.

En concret, cal aplicar els termes i les condicions que estableixen els acords de Consell de Ministres aprovats per a la implementació de la línia de finançament i garantia esmentada, de dates 20 de desembre de 2019, si bé s'han modificat segons els nous límits de compromisos de despesa, i 27 de desembre de 2019, així com l'Acord de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics de 31 d'octubre de 2019 i el Conveni formalitzat entre l'ICO i la Secretaria d'Estat de Turisme el 27 de desembre de 2019.

3. S'instrueix l'ICO perquè, amb caràcter immediat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, faci les gestions necessàries amb les entitats financeres per tal que la línia de finançament ampliada pugui estar a disposició de les empreses en el termini màxim de deu dies a comptar de l'entrada en vigor esmentada.

Article 13. *Mesures de suport a la prolongació del període d'activitat dels treballadors amb contractes fixos discontinus en els sectors de turisme i comerç i hostaleria vinculats a l'activitat turística.*

1. Les empreses, excloses les que pertanyen al sector públic, dedicades a activitats enquadrades en els sectors del turisme, així com els del comerç i hostaleria, sempre que estiguin vinculades al sector del turisme esmentat, que generin una activitat productiva en els mesos de febrer, març, abril, maig, juny i que iniciïn o mantinguin en alta durant aquests mesos l'ocupació dels treballadors amb contractes de caràcter fix discontinu, poden aplicar una bonificació els mesos esmentats del 50 per cent de les quotes empresarials a la Seguretat Social per contingències comunes, així com pels conceptes de recaptació conjunta de desocupació, FOGASA i formació professional dels treballadors esmentats.

El que disposa aquest article és aplicable des de l'1 de gener de 2020 fins al dia 31 de desembre de 2020.

2. La bonificació que regula aquest article és aplicable a tot el territori nacional, excepte a les comunitats autònomes de les Illes Balears i Canàries, durant els mesos de febrer i març de 2020, on és aplicable, en els mesos esmentats, la bonificació que estableix l'article 2 del Reial decret llei 12/2019, d'11 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els efectes de l'obertura de procediments d'insolvència del grup empresarial Thomas Cook.

CAPÍTOL IV

Mesures de suport financer transitori

Article 14. *Ajornament de deutes tributaris.*

1. En l'àmbit de les competències de l'Administració tributària de l'Estat, als efectes dels ajornaments a què es refereix l'article 65 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, es concedeix l'ajornament de l'ingrés del deute tributari corresponent a totes aquelles declaracions-liquidacions i autoliquidacions el termini de presentació i ingrés de les quals finalitzi des de la data d'entrada en vigor del present Reial decret llei i fins al dia 30 de maig de 2020, tots dos inclusivament, sempre que les sol·licituds presentades fins a aquesta data reuneixin els requisits als quals es refereix l'article 82.2.a) de la Llei anterior.

2. Aquest ajornament és també aplicable als deutes tributaris a què fan referència les lletres b), f) i g) de l'article 65.2 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària.

3. És requisit necessari per a la concessió de l'ajornament que el deutor sigui una persona o una entitat amb un volum d'operacions no superior a 6.010.121,04 euros l'any 2019.

4. Les condicions de l'ajornament són les següents:

- a) El termini és de sis mesos.
- b) No es meriten interessos de demora durant els primers tres mesos de l'ajornament.

Article 15. *Sol·licitud d'ajornament extraordinari del calendari de reemborsament en préstecs concedits per la Secretaria General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa.*

1. Els beneficiaris de concessions dels instruments de suport financer a projectes industrials poden sol·licitar l'ajornament del pagament del principal i/o interessos de l'anualitat en curs, sempre que el seu termini de venciment sigui inferior a 6 mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret llei, quan la crisi sanitària provocada per la COVID-19 hagi originat en els beneficiaris esmentats períodes d'inactivitat, reducció en el volum de les vendes o interrupcions en el subministrament en la cadena de valor que els dificulti o impedeixi atendre'n el pagament. Aquesta sol·licitud comporta, en cas de ser estimada, la readaptació corresponent del calendari de reemborsaments.

La sol·licitud esmentada s'ha de fer en tot cas abans que finalitzi el termini de pagament en període voluntari i ha de ser estimada de manera expressa per l'òrgan que va dictar la resolució de concessió.

2. La sol·licitud presentada ha d'incorporar:

a) Una memòria justificativa en què es motivi adequadament la dificultat d'atendre el pagament del proper venciment d'acord amb el que estableix l'apartat anterior. Aquesta justificació ha d'incloure una imatge dels comptes just abans que s'hagi produït la situació a què es refereix l'apartat 1, una explicació qualitativa i quantitativa de com s'ha produït aquesta afectació, la seva valoració econòmica i financera, així com un pla d'actuació per pal·liar aquests efectes.

b) En cas que el termini de realització de les inversions no hagi finalitzat, ha d'incloure una memòria tècnica i econòmica justificativa de les inversions dutes a terme amb càrrec al préstec fins a aquell moment i desglossat per partides. Cal incloure-hi una taula amb les dades de les inversions i les despeses executades (factures i pagaments), així com dels compromisos de despesa realitzats, tot això acreditat degudament.

c) Una declaració responsable que l'empresa està al corrent de les seves obligacions tributàries i amb la seguretat social, que no té deutes per reintegraments d'ajudes o préstecs amb l'Administració, i que ha complert amb les seves obligacions de presentació de comptes davant el Registre Mercantil.

3. No es poden autoritzar modificacions del calendari en els casos següents:
- Quan no hi hagi una afectació acreditada suficientment que justifiqui aquesta modificació.
 - Quan l'empresa no estigui al corrent de les seves obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.
 - Quan l'empresa tingui deutes per reintegrament d'ajudes o préstecs amb l'Administració.
 - Quan l'empresa no hagi complert les seves obligacions de presentació de comptes davant el Registre Mercantil.
 - Quan el venciment de deute sigui conseqüència d'un reintegrament per incompliment o renúncia.
 - Quan en el cas de projectes que estiguin dins del termini de justificació d'inversions, no hi hagi un grau d'avançament suficient i que no garanteixi el compliment dels objectius compromesos en la resolució de concessió.
4. En cas que s'estableixi així per al programa corresponent, la sol·licitud de modificació de concessió s'ha de fer seguint les instruccions de la guia que publiqui amb aquesta finalitat la Secretaria General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa.
5. El termini màxim per a la resolució del procediment i la seva notificació és d'un mes comptat a partir de la presentació de la sol·licitud. Si, transcorregut el termini esmentat, l'òrgan competent per resoldre no ha notificat aquesta resolució, els interessats estan legitimats per entendre desestimada la sol·licitud.

CAPÍTOL V

Mesures per a la gestió eficient de les administracions públiques

Article 16. *Contractació.*

1. L'adopció de qualsevol tipus de mesura directa o indirecta per part dels òrgans de l'Administració General de l'Estat per fer front a la COVID-19 justifica la necessitat d'actuar de manera immediata, a l'empara del que preveu l'article 120 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

2. D'acord amb la previsió que estableix el paràgraf anterior, a tots els contractes que hagin de subscriure l'Administració General de l'Estat o els seus organismes públics i entitats de dret públic per atendre les necessitats derivades de la protecció de les persones i altres mesures adoptades pel Consell de Ministres per fer front a la COVID-19, els és d'aplicació la tramitació d'emergència.

3. El lliurament dels fons necessaris per fer front a les despeses que generi l'adopció de mesures per a la protecció de la salut de les persones enfront de la COVID-19 s'han de fer a justificar.

Article 17. *Habilitació per fer transferències de crèdit.*

El Govern, excepcionalment i fins a l'entrada en vigor de la nova Llei de pressupostos generals de l'Estat, pot autoritzar transferències de crèdit entre seccions pressupostàries per atendre necessitats ineludibles i en casos diferents dels que preveu l'article 52.2 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària. A aquests efectes, la ministra d'Hisenda ha d'elevat al Consell de Ministres la proposta oportuna.

Disposició addicional primera. *Àmbit d'aplicació de la línia de finançament ampliada Thomas Cook per atendre el conjunt d'empreses establertes a Espanya incloses en sectors econòmics determinats.*

Poden ser destinataris de la línia de finançament que preveu l'article 4 del Reial decret llei 12/2019, d'11 d'octubre, pel qual s'adopten mesures urgents per pal·liar els efectes de l'obertura de procediments d'insolvència del grup empresarial Thomas Cook, ampliada de conformitat amb el que estableix l'article 13, les empreses i els autònoms amb domicili social a Espanya que formalitzin operacions en la Línia «ICO Empreses i Emprenedors», l'activitat de les quals s'enquadri en un dels CNAE del sector turístic següents:

Codi CNAE2009	Títol CNAE2009
493	Altres transport terrestre de passatgers.
4931	Transport terrestre urbà i suburbà de passatgers.
4932	Transport per taxi.
4939	Tipus de transport terrestre de passatgers ncap.
511	Transport aeri de passatgers.
5110	Transport aeri de passatgers.
5221	Activitats annexes al transport terrestre.
5222	Activitats annexes al transport marítim i per vies navegables interiors.
5223	Activitats annexes al transport aeri.
551	Hotels i allotjaments similars.
5510	Hotels i allotjaments similars.
552	Allotjaments turístics i altres allotjaments de curta estada.
5520	Allotjaments turístics i altres allotjaments de curta estada.
559	Altres allotjaments.
5590	Altres allotjaments.
56	Serveis de menjars i begudes.
561	Restaurants i establiments de menjars.
5610	Restaurants i establiments de menjars.
5621	Provisió de menjars preparats per a esdeveniments.
5629	Altres serveis de menjars.
7711	Lloguer d'automòbils i vehicles de motor lleugers.
7721	Lloguer d'articles d'oci i esports.
7911	Activitats de les agències de viatges.
7912	Activitats dels operadors turístics.
799	Altres serveis de reserves i activitats que s'hi relacionen.
7990	Altres serveis de reserves i activitats que s'hi relacionen.
855	Altra educació.
91	Activitats de biblioteques, arxius, museus i altres activitats culturals.
9004	Gestió de sales d'espectacles.

Codi CNAE2009	Títol CNAE2009
9102	Activitats de museus.
9103	Gestió de llocs i edificis històrics.
9321	Activitats dels parcs d'atraccions i els parcs temàtics.
9329	Activitats recreatives i d'entreteniment.

Disposició addicional segona. *Habilitació de crèdits pressupostaris.*

El Ministeri d'Hisenda ha de dotar els crèdits pressupostaris que siguin necessaris per al compliment adequat de les mesures extraordinàries que requereixi l'aplicació d'aquest Reial decret llei.

Disposició addicional tercera. *Crèdits pressupostaris.*

Les actuacions previstes s'han de finançar de conformitat amb el que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària, i s'han d'atendre amb càrrec a les disponibilitats pressupostàries que hi ha. Per a això, el Ministeri d'Hisenda ha d'aprovar les modificacions pressupostàries corresponents.

Disposició transitòria única. *Aplicació de determinades mesures del Reial decret llei.*

El que disposa l'article 16 és aplicable als contractes necessaris per fer front a la situació objecte d'aquest Reial decret llei, la tramitació dels quals s'hagi iniciat amb anterioritat a la seva entrada en vigor.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.*

S'afegeix una nova disposició addicional tercera a la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, amb el contingut següent:

«1. En situacions excepcionals, i quan la naturalesa de la crisi ho exigeixi, el president del Govern pot decidir motivadament que el Consell de Ministres, les comissions delegades del Govern i la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris puguin celebrar sessions, adoptar acords i aprovar actes a distància per mitjans electrònics, sempre que els membres participants estiguin en territori espanyol i quedi acreditada la seva identitat. Així mateix, s'ha d'assegurar la comunicació entre ells en temps real durant la sessió, i s'han de disposar els mitjans necessaris per garantir el caràcter secret o reservat de les seves deliberacions.

2. A aquests efectes, es consideren mitjans electrònics vàlids les audioconferències i videoconferències.»

Disposició final segona. *Desplegament reglamentari i execució.*

S'habilita el Govern i les persones titulars dels departaments ministerials, en l'àmbit de les seves competències, per dictar totes les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'execució del que disposa aquest Reial decret llei.

Disposició final tercera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret llei es dicta a l'empara de l'article 149.1.7a, 13a i 30a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència en matèria de legislació laboral, sense perjudici de la seva execució pels òrgans de les comunitats autònomes, les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i les normes bàsiques per al desplegament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en aquesta matèria.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret llei entra en vigor el mateix dia de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i manté la seva vigència mentre el Govern determina que persisteixen les circumstàncies extraordinàries que van motivar la seva aprovació.

Madrid, 12 de març de 2020.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN